

BEREGI ÚJSÁG

társadalmi, vármegyei és közgazdasági érdekű hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ENGEL JENŐ könyvkereskedésében

Felelős szerkesztő: Dr. Bálint Jenő
Szerkesztő: Rácz Lajos
Kiadja a szerkesztőség.

Előfizetési ár:
Egy évre 9 kor. Községek részére 5 kor. Egyenként 20 f.
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

Hirdetések kizárólagos felvétele milliméter ár-
szabás szerint Leopold Gyula Vidéki Lapok Központi
Hirdetés Osztályában Budapest VII. ker., Erzsébet-
körút 41. szám.

Március 15-én.

Az idő kereke rohanva lepeleg és soha meg nem áll.

Ezer új élet nyomán támad ezer halál!

Pusztulnak emberek, elhullnak egyének, s a semmiségbe tűnhetnek nemzetek!

De míg emberi élet van, egy nem veszhet, nem pusztulhat el: a szellem hatalma!

A hatalmas Teremtő lelkünkbe, szívünkbe oltá a szellem erejét, mely az embert emberré tevő!

Egyének, nemzetek elpusztulhatnak, de amit emberi szellemek ereje megteremtett, közös kincséül öröklődik egyénről-egyénre, nemzedékről-nemzedékre, egyik nemzetről a másikra.

És van-e hatalmasabb, nemesebb kincs az embernek, az emberiségnek a szabadságnál?!

Hiszen a szabadság és az érte való küzdelem szüksége megszületett az első ember születésével.

Mert mi a szabadság? Nem pusztán fogalom! Élő valóság az! Örök küzdelem az azért, hogy az ember legyőzhesse mindazon akadályokat, amelyek elébe gördülnek akkor, amikor emberi mivoltát akarja érvényre emelni. Az ember felismeri azt, hogy minő módon fejlesztheti ki önmagának valósulá-

sát; megállapítja öntudatával az eszme megvalósulásának eszközeit és akarata erejével igyekszik az eszme céljai elérésére szolgáló eszközöket hatalmába keríteni. És ha az önfelismerte emberi eszme megvalósítására szolgáló eszközöket minden akadály nélkül akarata erejével uralmába hajthatja, akkor szabad az egyén.

Ha a külön nemzeti célokért lelkesedő egyének összessége, a nemzet, a saját önfelismerte eszméjének elérésére szolgáló eszközökkel akadálytalanul rendelkezik, akkor az a nemzet szabad!

Egyéni és nemzeti szabadság: a kettős idea, amelyért az emberiség bölcsőjétől kezdve az örök megsemmisülésig folyton fog küzdeni. E kettős eszme az, amelynek szolgálatában az ősember áldozatul esett a természet, a vadállatok könyörtelenségének; e kettős eszme az, amely rembe döntötte az ezek valósulását akadályozó fáraók uralmát; megalkotta a szabad hellén és a római államot, s ugyanez eszme volt az, amely e hatalmas államokat elsöpörte, mert akadályai lettek az emberi eszmének és a szabadság tágabb körű fejlődésének.

A szabadságra való törekvés, ha erővel párosul, letipor, áttör minden korlátot. Trónokat ledönt, ujakat emel! Népeket megsemmisít, nemzeteket teremt!

Nép, mely szabadságért kész elpusztulni, elvérezni, az emberiség családjának érdemes, értékes tagja, mert az az emberiségért, az emberi legsajátosabb eszméjéért hoz áldozatot. Annak értéke el nem pusztul, el nem vész! Annak élete örök az emberiség életében, az emberiség történetében és emlékezetében. Egy nemzet élete a nagy mindenségben olyan, mint az egyén élete a nemzet életében. Az egyének ezrei, milliói jeltelen sírokba dűhetnek; de egy nagy egyén, a ki nemzete életének sorsát, szellemét irányította, vezette, mert benne talált kifejezésre a nemzeti sajátos szellem, nem fog elpusztulni jeltelen l, emlék nélkül. Eszméi, lelkének vágyai, szívén k lükte-tése ott lesznek nemzete fiainak lelkében, szívében örök emlékoszlopként.

Egy nép, a mely az örök emberi eszme szolgálatában ezer éven keresztül vérezte s ontotta könyűit, megsemmisülhet bár, de az eszme átöröklődik a többi nemzetekre s azok lelkében fog tovább élni, fejlődni . . . örök emlékezetűl.

S a szabadság eszméjének szolgálatában van-e nép, a mely annyit vérezte és szenvedett, mint a magyar!? Van-e nép, a mely fiainak, gyermekeinek, legjobbjainak oly sokaságát hozta áldozatul a szabadság megszentelt oltárán?!

Édes magyar nemzetem! Te a

„BEREGI ÚJSÁG” TÁRCÁJA.

Mi a szerelem?

A pap azt mondja: Szörnyű vétek!
A férfi így szól: Gyermekálom.
Az agg sóhajt: Bár visszajönné
Első szerelmem, ifjuságom!

A bölcs azt mondja: Nagy bolondság.
Min az okos ember nevet, —
Az ifju bölcsen, mélyen hallgat,
Nem szól semmit — hanem szeret!

Tragédiák.

Az ajtó félénken, lassan nyílt meg. Az öreg ember, aki a tüzet élesztette a zajra hátrafordult. A haja ősz. Alakja meggörnyedt, tekintete kutatva néz az ajtó felé.

Fiatal parasztlány lépett be. Karján egy alvó, alig pár napos gyermek. Fekete kendővel leterítve, azon pedig fehér, puha, mély téli hópehely feküdt.

Amint szembe néztek az ősz férfi s a leány: elsápadtak.

Kinos némaságban, megdermedve nézték egymást az apa és leánya. Majd a halálos csöndben, kisérteties hangon egyszerre szóltak.

— Hát igaz? — kérdi az öreg.

— Hazajöttem. — Feleli tompán a leány és a havas fekete kendőt leveszi fel-

karjával gyermekéről és lerázza a téli szirmokat. Mozdulni nem mer. A gyermek hirtelen fölébred és éles panaszos sírásba kezd. Sírása oly szokatlan, oly vadló, oly gunyos és szegyeteljes az öreg ember régen elárvult, sárral tapasztott hajlékában, hogy egy öntudatlan mozdulattal kapja föl a földről favágó fejszéjét, hogy megtévedt leányára sujtson vele.

A leány hirtelen hátrántorodik, ijedten emeli karját, miközben földre ejti gyermekét és üresen bután bámul apjára, mint aki várja, hogy mi lesz?

Az öreg ember izmai egy pillanatra kiegyenesülnek, amint a fejszét magasra emeli: aztán erőltlenül hull a földre, mielőtt gyilkossá lehetett volna. Eszméletét veszítette.

Az egyszerű parasztház egyetlen, rideg, üres szobájában nagy, néma dráma játszódik le. A homályosan pislogó gyertyát kioltotta az ablakon besivülő szél, csak a tűz világa vet egy-egy fénysávot a földre. Mintha élettelen volna a lelki izgalomtól összeesett öreg s az elejtett gyermek: oly csöndesen fekszenek a földön.

A leány összeborzad. Főlemeli a hatalmas, éles fejszét és végig sir a lelkén a gondolat: nem jobb lenne-e mindnyájunkra, ha az a szerencsétlen kis élőlény nem nyitná föl a szemét soha többé?

Szinte rázza a hideg a saját gondolatától s hogy idejében elűzze, folkapja gyermekét, leteszi apja ágyára, majd sirva sirdogál: — Keljen fel édes apám!

Semmi felelet. A halálfélelem fogja el, majd kirohan az ajtón, bezörget a szomszéd házba segítségért.

Öreg paraszt emberek morogva, álmosan, nagy lassan vánszorognak át az öreg favágozóhoz, miközben egyre mondogatják a leánynak:

— Bár agyonvert volna az apád . . . hitvány.

— Isten nyugtassa, szólta a szomszéd férfi az öreget vizsgálgatva, ez ugyan meghalt.

— Megölted te . . . rikácsolt az asszony.

A leány úgy állt ott, mint a kőszobor.

— Térj eszedre leány, szólta hozzá a szomszéd férfi s mintegy megnyugtatóskép hozzátette: sok baja volt az öregnek, ha rájött a görcs. A minap is egy üveg pálinkát ontottam a szájába, hogy magához térjen. Nem sajnáltam . . . jó ember volt . . .

A leány csak nem akart eszmélni. Tudomást se vett arról, hogy körülötte jönnek, mennek az emberek; úgy homályosan hallotta, hogy istentelen, káromló szavakkal illetik őt s hogy azt mondják: ő ölte meg az apját, mert nem bírta el leánya szegységét.

Eltemették az öreget. Volt olyan is, aki megsiratta. Csak a szegyenbe jutott nyomorult leánynyal nem törődött senki. Gunyolták, megvetették. Nem mintha az erkölcsi érzékük olyan magasan állott volna a bírálóknak, hanem mert az úgy szokás. Félrefordított fejjel megy el a megtévedt ember mellett az, aki életében még nagyobbat tévedett. Csakhogy

szabadságnak ezerszázados és örökös martirja! Féltő imádatlással borulunk végtelen szenvedésektől és fájdalomtól megszentelt multad oltárához s imádságra kulcsolt kezekkel fohászunk Hozzád: a mindenség nagy Urához, hogy azt a sok áldozatot, a tengernyi vért, melyet kiontattál nemzetünkkel, csak azért zudítád mi reánk, hogy nemzetünk értékéről, nagyra hivatottságáról bizonyosságot tehesz. Bizonyosságot tehesz arról, hogy értékes, hasznos, érdemes tagjai vagyunk az emberiségnek, mert a legsajátosabb emberi eszme: a szabadság felkent bajnokaivá tettél.

Ezer esztendő multunkban nem volt évszázad, hogy őseinktől öröklött szabadságunk védelmére ne kellett volna feltámadnunk! És nemzeti létünk tragikuma mindenkor betelett! Szeretjük, imádjuk a szabadságot! Érette vért, életet, kényelmet, a családi élet boldogságát, mindenünket áldozatul hozzuk! Mi vagyunk a szabadságot imádó nemzet! És végzetes tragikumunk mindig utólr: sohasem tudtuk egyszer feláldozott szabadságunkat a maga teljességében, nemzeti mivoltában megszerezni, visszaszerezni.

És azért küzdünk mi tovább a szabadság eszméjéért! Küzdelmünk örökös lesz nekünk: a szabadság örökös bajnokainak! Becsületünk, öntudatunk, értékünk is örökös lesz a népek szemében, mert az emberiség örök eszméjéért küzdünk.

Szabadságküzdelmünk egy-egy drámai jelenetet ebből a magasabb, magasabb szempontból, az emberiségre való kihatás nézőpontjából is kell bírálunk ilyenkor, amikor szabadságküzdelmünk egy egy határoszlopához érünk visszaemlékezni, elmélni.

1848. március 15-ike! A sok között egy legfrissebben beállított határoszlop nemzeti életünk tövises útjain! Hosszu évtizedek szenvedéseinek betellett mértéke! A tervszerű elnyomás, zsarnokság, önkény ellen a szabadság szellemének kitörő lángja, amely elemi erővel törte át a nemzetben szunnyadó keserűségek óceánját, amely ellenáll-

hatlanul sodorta a zsarnoki önkényt meghódolásra! Nemzeti létünk újjászületése, melynek keresztívze a népek, a jogtalanok millióit avatta a nemzet testévé! Az urat a pórral egyesítő tűz hevében acézolózott a nemzet a szabadság védelmére!

Festvére lett a magyar a magyarok, hogy együtt küzdje végig a mindent kockára tevő harcot!

Igen! Március 15-ike a szabadság első szellője volt a magyarok! De egyszersmind a mindent kockázató harcnak is előszele. — A „Talpra magyar” szózatára a hatalom a puskázúzenek villanásával válaszolt.

Szegény nemzetem! Élne akartál, életet követeltél, mert jogod volt hozzá. S az éltető nap sugaras melege helyett a hóhér kötelét nyújtották ki feléd. — Hőseid, félisteneid, akik egy ellenséggel bátran megküzdtek, a kettős hatalom rémítő sulya alatt összeroppantak.

Hiába! Beteljesedett a végzet rendelése. Szabadságért áhítottál s mint tünékeny álomban már-már elérni vélted vágyaidat, — de jött a valóság, jött a felébredés és megőrzítő kép tárt fel előtted! Legjobbaink véréből gőzölgött a bitó halált osztó fája, a hajnali, déli s esteli harangzó elnyelt egy-egy tompa puskadurranást, mely kioltogatta a nemzet életét reménylő hazafiak életét.

De mit időzünk e szomorú, lelket rázó képeknél! Elragad minden magyart e képeknél a szenvedély s öklöbe szorult kezekkel akarna rácsújtani a végzetes sors kegyetlen alakjaira.

Akarna!? Hiszen a magyarban mindenkor meg volt az akarat, hogy a nemzet javát célzó akaratát érvényesítse!

Az akarat bizonyos határig mehet csak nálunk. A határon túl — négy-száz esztendő tanúsága szerint — a nemzetnek nem volt szabad akarnia! Bizonyos határig van a magyarok szabadsága, a határon túl nincs. És sajnos, e határt sem a nemzet maga állapíthatja meg. És ezért nem teljes a magyarok óhajtott szabadsága.

Március 15-ike vívmányai, melyek a nemzet javára voltak hivatva válni, a határon túl estek! Meg kellett érte bűnhődni! És megbűnhődött érte a magyar, mert akarata tiszta, nemes és jogos volt bár, de még gyenge a megvalósulásra.

Várjunk, türeljünk, szenvedjünk s legyen akaratunk akkor erős, amikor erősek lehetünk a kivitelben is.

Akkor lesz még egyszer ünnepe a magyarok! Akkor lesz majd igazi március 15!

** Feltűnő szép: Miederek, övök, gallérok, mangetták kaphatók Gottesmann Miksa divatüzletében a piactéren, a Vasúti szálloda mellett.

Egy forradalmat keltő találmány városunkban.

Több már mint egy éve, hogy lapunk hasábjain a Benoid gáz világításról említést tettünk és közlésünkkel egy esztendővel előztük meg még a műszaki folyóiratokat is. Azóta munkatársunknak három ízben magában az anyagárban Aradon alkalma volt az egész gyártást, a gépek kezelését, ezen világítás minden esinyját-binját alaposan tanulmányozni s jóságáról, világításához fűzött minden követelményről meggyőződni.

Riesenberger és Baczo törv. bejegyzett műszaki vállalat (Mármarossziget) az első telepet felső Magyarországon városunkban, az Enke kávéházban állította fel.

F. hó 1 én este már több lánggal sikerült a világítást be is mutatni és nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy a hatas a 40 tyertya fényes petróleum köré mellett oly frappáns hogy őszinte büszkeséggel tölt el bennünket az a tudat, hogy lapunk ezen dolgokban, talán az egész országban az első volt, me y a Benoid mellett küzdött és azt ismertette.

A Benoid tiszta világos arany sárga fénye mellett eltörpül minden más fény; szegény 40 normál gyertyafényű lámpák pislogó mécseseknek látszottak, pedig mily fényes kivilágításnak tartottuk őket azelőtt.

De nézzük meg a költséget is — A kávéház petróleum világítása azelőtt átlag havi 120 koronát igényelt 180 gyertyafényre, most 600 gyertyafény adja a fényt átlagos havi 60 koronáért. A gáz nem robbanó veszélyes, nehezebb, mint a levegő, avval nem keveredik, vagy csak annyira mint a pohár vízbe töltött sűrű cukorszirup a vízzel. Fűtés, főzés forrasztás, motorhajtásra stb. egyaránt alkalmazható megfelelő készülékek útján.

az nem derült ki. Ez pedig nagyot változtat a dolgon!

S ha az elbukott leány megfizetve, cifra ruhában vetődik haza határszéli kis falujába, azt ismét maskép itéli meg az egyszerű nép. Imponál a ruha határozottan s nem kiabál oly sértően a bűn. De ha rongyokban jár az áldozat, annak ezer ellensége tamad.

A leány egyedül maradt.

De a csapás sohasem jár egyedül. Orvoshoz vitte siró, beteg gyermekét a leány. Mikor apja fejszét emelt rá, úgy ejtette el ijedtében a gyermeket, hogy egész életére szerencsétlenné tette.

Nyomorék, pupos, félszeg alak lett és a fejre való esés következtében megnemült örökre.

Kinos, gyötrelmes élete lett a leánynak. Senkije se volt, aki gyermekét gondozza, szolgálatba pedig sehohse fogadták miatta. Nap-számba járt hát, elhurcolta magával a távoli mezőkre, ahol arattak, takartak.

Ha hazatért esténként nyomorult otthonába: mindig kísértette a nagy rém, hogy a gyermeket megöli, önmagát is. Nem ér az életük ugyse semmit.

Két szerencsétlenné volt a falunak. Ez a leány és egy vad, marcona tekintetű hatalmas szál férfi, aki valami bűne miatt most szabadult ki évek után a fegyházból. Apagyilkossággal volt vádolva.

Ők ketten voltak a falu rossz nyelvének céltáblái.

Egy napon a poros országuton összelátkoztak a volt fegyver és a leány.

— Emlékezel e rám? — kérde a férfi.

Hogynem emlékezném . . . egymás mellett ültünk az iskola padjában is . . .

— Akkor nem gondoltuk . . .

— Mit? — kérde a leány és leült pihenni a sánc szélére.

— Azt, hogy . . . hogy . . . hallom te is . . . az apádat . . . hallom, te ölted meg.

— Addig siratom, amíg élek . . .

— En is . . . az enyémet. A törvény nem talál rá az igazságra . . . Mikor az apámat halva találták, akkor reggel: engem is elfogtak. Az édes fiát . . .

— De aztán kiderült az igazság, a gyilkos élethossziglan a fegyházba van zárva, de teged haza engedtek . . .

— Haza . . . haza . . . szólt sötéten a férfi és nagyot káromkodott, majd rettenetesen elkomorult az arca, amint folytatta:

— Te! Nekem nincs otthonom . . . senkim sincs. Az asszony, az elhagyott, azt a törvény elválasztotta tőlem, mikor elzártak. A cudar . . . a hitvány . . . megtagadott . . .

— Te nem voltál rossz, amikor még ismertelek. Azután, hogy elváltunk: nem tudom mit tettél, de elhozták a hirt, hogy a tömlőbe zártak. Ott hallottam, ahol szolgáltam . . . ez a szerencsétlen gyermek is onnan van . . .

— Hogy hívják, te? Tud-e róla?

Nehéz, kőszívvel értek a kis hajlékig s amint letette a gyermeket a férfi, oda fordult a leányhoz és szólt:

— Ha nem félsz tőlem . . . itt maradj . . .

És ott maradt. És mindakettőnek könnyebb lett az élete. Ugy sem szerette őket senki. Míg egyik munkába járt, a másik vigyázott a kis szerencsétlenné. Éjszakánként aztán egyik-másik fölriadt az álomból és az árnyak betöltötték az alacsony kis kunyhót. Rendes beszéd tárgyuk a gyermek volt, a leány apja és a férfi apja.

— Miért nem esavartad ki a nyakát, mikor született? kérde a férfi.

A leány egy ismert előkelő nevet mondott. A férfi irtózatosan, vadul és félelmesen kacagott fel:

— Az én biróm, aki elítélt, aki elzárattott!

Mély csend következett, majd hirtelen újra megszólalt a férfi:

— Mutasd azt a gyermeket . . .

— Jaj, lassan . . . lassan . . . el van törve a karoeskája is . . . elejtettem akkor éjjel . . . no, takard be hamar szegényt. Isten áldjon! Messze van a falu még, nehéz is a gyermek . . . doktornál jártam vele . . .

— Add ide, szólt a férfi és együtt rótták a poros országutat hazáig.

Az uton a gyermekek kövel dobálták meg őket, az emberek szóval.

— Zsák megkapja foltját . . . mondogatták.

A berendezés elmés kis állító készülék útján gyufa nélkül felgyújtható és ezen berendezés költsége a szükséges gyufa árát sem teszi ki. Minden kényelmet biztosít, minden igényt kielégít, fényt nemrontó, nyugodt, egyenletes; láng ki és becsatolás következtében fényvacillálás nincs.

50 gyertyafény óra 4 fillér, hectovatt óra alapdíj villanyánál 7 fillér, 6 fillér hectovatt óra alapdíj villanyánál 10—11 fillér, a Benoid gáz pedig 2, kettő fillér.

Térfoglalására jellemző kis epizódot, ha fel nem említenénk, súlyos mulasztást követnének el egy hazai gyártmánnyal szemben.

A múlt év október havában a gyár egy szerelője Lusin Picolóban Báro Balmis világlámpában eszközölt Benoid berendezést s azóta haza nem jöhetett, sőt családját is Olaszországba vitte, nem azért mert azóta tán a gép nem felelt meg, hanem ez a magyar ipar egy fényes diadala, — még készen sincs az egyik legfelebb 7 napot igénylő szereléssel, már a másik megrendelést kénytelen sürgönyileg beadni. — Ertesüléseim szerint már más dík szerelőt is küld a gyár ki. — E gép és felszerelés utolsó csavarja is magyar gyártmány. A gyár félévi fennállása után alapítóját kénytelen volt 2 1/2 szerezre emelni, részvényei semmi pénzért piácson nem kaphatók és megrendeléseit alig győzi, ugyanarra, hogy ezen beregszászi telep felszerelését is úgy kellett eszközölni, hogy gyázigazgatót Baczó Andor okl. mérnökhez lapunk munkatársához gyermekkortól eredő szoros kapcsolat fűzve, Aszód város B. noid világlámpájának bővítési munkálatait személyesen hagyatta félbe ezen munka tartamára.

Budapestben a gyár megbízottja a gyárigazgató testvéröccse, a felső magyarországi vármegye ékben pedig a jó renomének örvendő Riesenberger és Baczó cég — más az országban nincs. —

De térjünk vissza a géphez magához.

Egy eleven automata. Felhuzok egy sulyt, a kis szivattyúval anyagot húzok a gépbe, ez naponta egy percnyi munkát okoz, elvégezheti ami közkezdelt Gecsu Árpádunk is (tényleg ő is végezte) és a gép működésben van.

A gázt a fogyasztáshoz képest adja le, egyenlő nyomás és fényerő mellett. Egyenlően világít 1 lánggal, vagy akár 250 lánggal. Egész városok világítása sulyhajtással lehetséges és az üzemben tartást a város hajdúi elvégezhetik.

Szóval a Benoid az ez idő szerinti világító anyagok között nemcsak a legjobb, de a lepraktikusabb, a legegészségesebb a szemre és a legolcsóbb. Mielőtt tehát a város belemenne a rengeteg költséget igénylő világlámpa világításba, jól gondolja meg a dolgot és adjon helyet saját jól-felfogott érdekében egy tért hódító, új, teljesen magyar találmánynak.

A táplálkozás és a tuberkulózis.

A tüdővész elleni küzdelem jó sokáig szorított arra, hogy az embereket köpöcsészékbe köpték; kiirthatatlan volt ugyanis a meggyőződés, tuberkulózis, bacillusainak helye a légző-cső, ahová a por behatolhat. Ez a módszer, bár hasznos és aestheticus is, a tuberkulózis ellen mégis igen simplex és hatástalan eszköz; ma már a tuberkulózis ellen való védekezés igen sokoldalúvá fejlődött, amint azt a tuberkulózis elleni kongresszusnak Laufer által publikált jelentéseiből tudjuk.

A fejlődés iránya igen természetes; a mikrobiológia első aagy eredményei után a biológus és orvos figyelme teljesen a bacillus felé fordult; amint ez az irány a tuberkulózis esetében nem hozta meg a sikert, a preventív eljárást kísérlik meg; az általános higiénia szabályai alapján meg kell akadályozni, hogy az individuumban a betegség kifejlődhessen. A higiénikus intézkedések közt egyik legfontosabb az, ami a táplálkozásra vonatkozik.

A tuberkulózis elleni kongresszuson feltűnt Laudonynak egy enquéteje a párisi munkások táplálkozásáról, ami világosan mutatja, hogy mennyire szükséges a közép- és az elemi iskolában a higiénikus táplálkozás tanítása. Az alig iskolázott paraszt igen jól tudja táplálni ökrét, hizóját, de gyerekét, feleségét, magát abszolút nem tudja egészségesen táplálni, a munkás még kevésbé. A tuberkulózis terjedésének szempontjából kétszeresen fontos az egészséges táplálkozás. Első az, hogy a szervezet ellenállása egészséges és elegendő táplálék felvételén alapul, ami hőt szolgáltat s a sejtek reparációjára fordítható; ez az ellenállás tetemesen gyöngül alkohol-évezet, elégtelen táplálék, mérgező anyagok felvétele által. Ez a pont teljesen evidens. De van egy másik, aminek fontossága sokkal nagyobb, mint azt eddig hitték. Ez a tuberkulotikus fertőzés-bacillusokat tartalmazó táplálék által. Első tekintetre ugyan valószínűtlennek látszik, hogy az emésztőszervek útján való fertőzés gyakori lehessen, mert az intersticiális tuberkulózis aránylag igen ritka. Ennek oka azonban az, hogy a béibe jutott tuberkulotikus bacillusok nagyobbbrészt hatástalanok maradnak a gyomorban és a belekben s aztán tovább vitetve, eljutnak a tüdőbe s itt fejtik ki phthisist okozó hatásukat. Ebből már igen valószínű, hogy a légzőszervekbe jött por sokkal kevesebbet árt, mint az aesophagusba és az emésztőcsőbe kerülő fertőzőtt eledel. Azok az eledel, amelyek a Koch féle bacillusokat legnagyobb mértékben tenyészítik, a tej és a hús. Igaz ugyan, hogy sokáig tagadták azt, hogy a tehén tuberkulózisa az emberre átvihető volna, de ebből csak annyi igaz, hogy az emberi tuberkulózis bacillusa

különbözik a tehén tüdővész bacillusaitól. A Koch-féle bacillusnak két variációja, ami valószínűleg a különböző milieuhöz való alkalmazkodás fejleménye. De ki van mutatva, hogy az emberben tenyésztő bacillus genikus a tehénre és viszont a tehén tuberkulotikus bacillusa fertőző az emberi szervezetre. Ezért a tej mellett nagyon vigyázni kell a húsról is, különösen a hentesárakra, amelyek rendszeren félig nyers alkatrészeket tartalmaznak s amelyeknek egészséges volta mindig problematikus.

Franciaországban az utolsó évben 750 ezer frankot fizettek ki olyan tüdővész állatok tulajdonosainak, amelyeket hivatalos uton verettek agyon; a nagy városokban pedig nemcsak a beteg, hanem a gyanús állatok husának eladását sem engedik meg. Sokkal kedvezőtlenebb a helyzet a tejelárusításnál, ahol nincs rá mód, hogy a tuberkulotikus állat tejének eladását megakadályozzák, mióta a Conseil d'Etat megemmitette azt a határozatot, amely a tuberkulotikus állat tejének eladását tiltja. Hogy ez a rendelet Franciaország egészségügyi viszonyaira óriási jelentőségű, az rögtön kiviláglik, ha meggondoljuk, hogy a francia tehének jó része tuberkulotikus. Tuberkulinos reakciókísérletek alkalmával a beteg állatok az egész állománynak 10, 15, sőt 20 százalékat tették, Párisban az arány 45 per. 100. Ebből még nem következik, hogy ugyanilyen mennyiségű a fertőzőtt tej is; hogy a tehén teje Koch-bacillusokat tartalmazzon, ahhoz általában az kell, hogy az állat emlői is meg legyenek támadva; az ilyen állatok számát körülbelül 5 százalékban állapították meg. Ez már elég nyugtalanító eredmény, de még sulyosabb az eset, ha meggondoljuk, hogy a tej fertőzésére elegendők az alig, vagy éppen nem konstatalható apró sérülések is. Ezenkívül az egészséges tej is alá van vetve kívülről jövő fertőzésnek.

A tej által való fertőzésnek eklatáns bizonyítéka az, hogy míg Franciaországban a tejteheneszetekkel együtt nevelt sertések 70—80 százaléka tüdővész, addig Amerikában, ahol a sertéseket maggal nevelik, alig akad 10000 között egy tuberkulotikus.

Hogy védekezhünk ez ellen a veszedelem ellen? Az bizonyos, hogy az összes fertőzőtt állat tejének eladását megtiltani nem lehet s nem is vezetne célhoz; ekkor a produkció nem elégitene ki a keresletet s akkor a termelők vízzel pótolnák a hiányt; ezzel csöbörből vederbe jutottunk. Egyedüli mód a felvilágosítás: minden fogyasztónak tudnia kell, hogy csak akkor adhatja veszedelem nélkül a tejet, ha legalább háromnegyed óráig 100 fokos pasteurizálásnak vetette alá. Egyesek azt akarták, hogy az összes francia népiskolákban ragasszák ki ezt a plakátot: „Csak forralt tejet igyál.”

— Gondoltam rá . . . igen . . . de nem mertem. Pedig meg se tudták volna s most nem lennék az apám gyilkosa . . .

— Hallgas nyomorult, ordított, fel az ember. Miért kinezol?

— Ne légy olyan furcsa . . . te kérdeztél . . .

A leány tovább beszélt:

— Mégis jó, hogy nem lettem gyilkos, lám megsegített az Isten. Ide rendelt téged. Lehet, ha nem jöttél volna: mégis meg kellett volna tennem. Látod ember, ne káromkodj annyit, de ha egyszer elhagynál: emiatt a gyermek miatt, újra nem tudnék élni. Seholy fogadnának szolgálatba miatta.

— Öld meg akkor mégis . . .

— Nem merném . . . én úgy félek, hogy te elhagysz. Ne éljünk így hitetlenül. Menjünk a paphoz . . .

— Kutyanyelved ne járjon annyit . . .

A férfi vadul, nyersen beszélt, de valami lágy érzés ott zsirogott a lelkében és kissé szelidebben folytatta:

— Kutyamájú az asszony mind . . . a másik is az volt . . . megcsalt a tulajdon apámmal. Gazok voltak mindketten . . . te is az vagy. Most hozzám köt a nyomoruság, de ha megesküdnénk: te is megcsalnál, te rongyos . . .

— Nem igaz . . . te jó voltál hozzám.

— A másikhoz is jó voltam . . . egyszer . . . ide hallgass: a tulajdon szemem-

mel láttam, hogy megcsálnak a nyomorultak. A vér elfutotta agyamat . . . nem tudom, hogy történt, az apám halott volt . . . Megöltem . . . Ne reszkess úgy. te . . . megöltem hát . . . lezártak, mert gyanúsítottak a gyilkossággal. Az ítél el, az, ennek a kölyöknek az apja! De bizonyítani, hogy én öltem meg, nem tudták, mert nem látták. A törvény okos . . . helyettem az a másik van elzárva . . . hát akarod-e, hogy a paphoz menjünk.

— Gyilkos . . . gyilkos . . . nyögte az asszony és irtózatossá félelmek között ugrott fel,

— Ne larmázz bolond . . . nem látod-e? hogy éjjel-nappal üldöznek a kísértetek? Meg vagyok bolondulva, őrzöngök, mikor senki se lát, nem hall. Két hónapja, hogy kiszabadultam, de azóta fedél alatt nem pihentem. Csak ott künn a mezőn, ahol dolgoztam. Még mnnkát is alig adtak . . . aztán te is olyan boldogtalan voltál, azt gondoltam, jobb lesz ketten . . . te mosol rám és főzöl meleg ételt.

Meghálálom, hogy nem féltél tőlem: meg . . . addig nem rothadok el a tömlőben . . . De én irtózatossan szenvedek . . . vallomást teszek . . . Nem sokáig bírom a titkomat. Hiába, az ember lelke furcsa . . . nem tudok élni idekűnn a világban . . . vissza kell mennem oda a tömlőbe, hogy az a másik ember kiszabaduljon . . . Ne sirj te . . . valamiképpen meghálálom, amit velem tettél, de a szájad ne járjon el.

— Hallgatok . . . hallgatok . . . szólt az asszony és fogai hangosan verődtek össze.

— Befogd a szád. Te nem tudsz semmit. Majd beszélék én ott, ahol kell. Kelj fel! Hajnalodik. Már a csorda is megy. Elkésél a munkából. Én ma nem megyek. Félek magamtól. Félek, hogy valakibe belefotjom a cudar lelket. Eredj . . .

Az asszony úgy érezte, mintha rászakadt volna a nagy ég a titok sulya alatt. A hideg rázta halálfélelmében. Irtózott is a gyilkostól, aki hozzá jó volt, sajnálta is.

Az otthon maradt embert lázas víziók gyötörték; tépték, marcangolták a lelkét. A vér agyára tolt és az alacsony gerendán lógó kötelet méregette. Akkor egyszerre kínosan nyögve mást gondolt.

— Előbb kiszabadítom azt a másikat . . . vallomást teszek a törvényen . . .

Inge ujjával, amit az asszonya mosott fehérre, letörülte arcáról a halálos verejtéket, majd odafordult az ágyhoz, hol a nyomorék gyermek aludt. Ember formája is alig volt.

Rá se nézett, egyet szorított azon a vézna kis nyakon s egy hitvány étellel kevesebb volt a földön.

— Megígértem az anyádnak, hogy halás leszek hozzá, addig nem rothadok el . . . Egyuttal ezt is bevalom törvénytudó apádnak. És ment.

— Az emberi lélek a legnagyobb kaosz a világon, mit a műveletlen, a paraszt elemezni nem tud, de olykor az élet problémákat vet föl az egyéniségükből, hogy a tanult, művelt léleknek legyen min tépelődnie.

Ujabb az azt remélik, hogy a tehenek beoltása ennél is erősebb fegyver lesz a tüdővész elleni küzdelemben. A Behring-féle beoltás több kísérlet szerint igen hatásosnak bizonyult, a beoltott tehenek immunisok maradtak olyan körülmények közt, amelyekben a be nem oltott állatok nem állhattak ellen a fertőzésnek.

** Női divat cikkek elsörendű raktára, a legfinomabb izlésnek is megfelelően kaphatók Gottesmann Miksa divatáru üzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

Halottak hamvasztása.

Már ezután nem fog sértés számba menni Magyarországon sem, ha azt fogják mondani, hogy égetni való vagy. Sőt ez a kifejezés inkább dicséretszámba fog menni és azt jelenti, hogy módos ember vagy, akinek telik magadat halálod után egy óra alatt oda juttatni, ahová a szegényebb ember a föld kebelében száz év múlva sem jut el. Legalább ami csontjait illeti. Budapesten megalakult nemrég a halotthamvasztók egyesülete. A hamuvá levés ténye egy óra lepergése alatt megtörténik. Valami kéjes érzés szállja meg a kebelt arra a gondolatra, hogy ezután nem kell várnai a szegény halottnak hosszú unalmas éveken keresztül, míg a vegybomlás folyamata teljesen befejeződik, amibe valósággal bele lehet öszülni az illető megboldogútnak, amint ezt a felnyitott koporsók bizonyítják. A tudósok egy része szerint nem kell a halttak hamvasztani. Vissza kell adni a földnek, ami a földé. A másik rész szerint szükséges a halotthamvasztás egészségi szempontból. Némelyek pedig azzal állanak elő, hogy a véletlenül élve eltemetettek felébredése kivesz kerülve a hamvasztás által. A pokoli tűz, amelybe kerül a halott, nem engedi, hogy az illető kényelmesen felébredjen és végig gondolja azt a komizságot, amit vele elkövettek az ő doktorai és szeretett hozzátartozói. Amazok kimondták rá a szentenciát, emezek meg mindjárt elhiszik az orvosoknak, hogy csakugyan meghalt az illető. Tudni kell ugyanis, hogy semmit hamarabb nem hisz el az ember ember-társáról, mint azt, hogy meghalt. Ha azt halljuk, hogy valaki százezer forintot nyert, némi kétségeskedéssel fogadjuk s gondolkozunk, hogy hátha nem egészen úgy van a dolog? A halálhír hallásáról azonban mindjárt hitelt adunk a legelső postának s nem gondoljuk meg, hogy hátha csak álhalott az illető és nem valódi?

Hogy nem minden halottnál tudja megállapítani az orvos az igazságot, ezt sok eset bizonyítja s csodálkozom, hogy még eddig nem intézkedtek róla, hogy a halottak, mint igazi halottak kerüljenek a landó tartózkodási helyükre. Csak egy fő véredényt kell átmeteszeni és eleje véttetett az élve eltemetésnek. Ezt egy falusi halottkém is megtanulja; vagy ha nem bízzák rá, ott van a főorvos, tegye meg az. A halotvirrasztásnál fogyasszanak kevesebb alkoholt s a legszegényebb háztól is kikerül az orvos díja. Ha pedig van olyan készülék, melylyel csálhatatlanul megtudható az állítólagos halottnak egészségi állapota, akkor ez alkalmazandó mindenütt.

Sárospatakon volt egy jeles orvos: Lengyel Endre. A főiskolának is orvosa volt. Egy fiatal leányt kellett felboncolnia s az első késmetszésre a leány felébredt. Miért fogott hozzá az orvos a műtéthez? Mert megesküdött volna rá, hogy a leány halott!

A multkor meghalt egy előkelő ur. Ez már ezelőtt husz évvel is a terítón feküdt s mikor a koporsót le akarták zárni, az öreg inas ráborult a halott mellére bucsuzásul s e nyomásra a halott felébredt és még husz évig élt. Bizonyosan itt is orvos konstatálta a beállott halált és nem halálám.

Egy orvostól hallottam a multkor, hogy ő megmondja biztosan: valódi halott-e az illető, vagy nem. Hiszen minden orvos ezt állítja. A tények pedig mast mondanak.

Megmondattott, hogy jó vagy és porrá kell lenned. A halotthamvasztás ezt az ítéletet a legszebben végrehajtja; sokkal szebben, mint maga a természet. Hogy testünknek a sir férgkeit kell táplálnia, ez nem okvetlen szükséges. Azok a férgek keresztessenek meg nekünk más kosztot. Hogy csontjainkkal idővel

nagyon valószínűleg a késő kor gyermekei hajigálódzanak: erre nincs paragrafus. Hajigálódzanak az édes apjuk terdekfalcsával. Mi porok akarunk lenni csak és nem abrak, vagy jütékszer. A halotthamvasztás szép dolog ökos dolog és nem enged, hogy csúfoljanak majd belőlük. Ami pedig az utolsó ítélet napját illeti, ha ez a hamvasztás általános el fog terjedni akkor egy pár századdal hamarabb megkezdődhetik a feltámadás. Jó lesz ezen is minél előbb tul esni.

Funerát r.

** Női és férfi fehérneműek igen izléses kivitelben kaphatók Gottesmann Miksa divatüzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

VEGYES HIREK.

— Iskolai ünnepély. Főgimnáziumi ifjuságunk Petőfi-önkepzőköré ezidén is, mint minden évben, meg fogja ünnepelni márczius 15-ét, a szabadság nagy napját. Az ünnepély az épület tornacsarnokában lesz a következő programmal: 1. Hymnus, előadja az ifjusági ének- és zenekar. 2. Ünnepi beszéd, felolvassa: Farkas Jenő VIII. o. tanuló, az Önkepzőkör alelnöke. 3. Talpra magyar, szavalja: Dévay Lajos VIII. o. t. 4. Nemzeti dal, éneklő: az ifjusági vegyeskar. 5. Petőfi és a szabadságharc, felolvassa: Radics Jenő VIII. o. t. 6. Petőfi visszatér, Váradi Antal költeménye, szavalja: Nyers László VIII. o. t. 7. Tavasz elmúlt, — előadja az ifjusági zenekar. 8. Márczius Idusa, Abrányi Emil költeménye, szavalja: Kallós Béla VIII. o. tanuló. 9. Szózat, előadja: az ifjusági ének és zenekar. 10. Erős hit, Abrányi Emil költeménye, szavalja: Katz Károly VIII. o. t. 11. Rákóczi induló, előadja az ifjusági zenekar. Az ünnepély, melyen a nagyközönséget szívesen látja az intézet, délelőtt 10. órakor kezdődik.

— Állügyész áthelyezés. Az igazságügyminiszter Szabó Bertalan debreczeni kir. ügyészt, a máramarosszigeti kir. ügyész séghez helyezte át.

— Tanári kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szlujka Ervint, a munkácsi főgimnázium tanárát a szegedi állami főgimnáziumhoz helyezte át. Szlujka Ervint nem szívesen látják távozni Munkácsról; több mint két évi ott tartózkodása alatt sok jó barátot és tisztelt szerzetesreméltó egyéniséget állal; a tanári kar pedig kedves, jó kartársat veszít távozásával. Helyét Ardos Frigyes szegedi állami főgimnázium tanár fogja elfoglalni.

— Hymen. Hunyady Béla beregszászi földbírókos és volt országgyűlési képviselő bájos leányát, Rózsikát eljegyezte Pavletics Béla m. szigeti törvényszéki bíró.

— Új hitközségi elnök. A nagyszőlősi izr. hitközség elnökévé Deutsch Jenő ottani nyomdatulajdonos, az „Ugocsa” felelős szerkesztője választott meg.

— Választás. Ungvár város tisztii ügyészévé febr. hó 22-én dr. Sajó Elek választott meg egyhangúlag.

— Új gyár Máramarosban. Körömezőn április elején nyílik meg az első máramarosi vassodrony fonat gyár. A gyár mintegy száz munkást fog állandóan alkalmazni.

— Adakozás a munkácsi r. cath. templomra. Az új rk. templom belső felszerelésére, illetve egy beszerzendő műruhára N. N. 100 kor., Krompatics Mária (Amerika) 70 koronát adományoztak; gyűjtőszekrénybe gyűlt 661 korona. — Hálás köszönettel közli: Munkács, 1907. márczius 8-án. Forgách János, prépost.

— Gyümölcsstermelési szakkurzusok. A földmiveltésügyi miniszter a gyümölcsstermeléssel összefüggő szakismeretek terjesztése érdekében ez évben is lehetősé teszi a lelkészeknek, gazdáknak és tanítóknak az évek óta megtartani szokott kurzusokon való részvételt. E célból úgy intézkedett, hogy a lelkészek 32 korona utazási átalányt és 4 korona ellátási díjat, a tanítók pedig 30 kor. utazási átalányt és 3 korona napidíjat kapjanak. A kurzusok ez idén Budapesten és Kolozsvárt lelkészek és gazdák részére; Keszthelyen, Tordán és Kisszebenben pedig tanítók részére lesznek megtartva, melyek tár-

gyai ezuttal a fanemesítés és gyümölcsértékesítés. Ez előadások Budapesten 18—23-ig, Kolozsvárt április 15—20-ig, Keszthelyen márczius 18—27-ig, Tordán ápr. 8—17-ig és Kisszebenben 15—24-ig tartanak. A kurzusra való felvételért a kérvények közvetlenül a miniszterhez küldendők, még pedig a lelkészeké márczius hó 10-ig, a tanítóké — annak megjelölésével, hogy mely kurzuson kívánnak részt venni — márczius hó 15-ig.

— Meghalt Laci bácsi. Mező László volt telekkönyvvezető ki valaha úgy régen jobb napoknak is örvendett, f. hó 13-án nagy elhagyatottságban jobblétre szenderült.

— Czimadományozás. A király Szabó Károly mezőgazdasági járásbírónak az ítéltáblaírói címet adományozta.

— Kinevezések a postán. A posta- és táviró igazgatóság a munkácsi postán Komka Béla gyakornokot postai- és táviró tisztté; Földessy József szolgát postai- és táviró altisztté nevezte ki.

— Fényes esküvő. F. hó 7-én a szomszédos Nagylucskán fényes családi ünnepélynek voltak szemtanúi a meghívottak bacsinai Bacsinzky Mihály ur házában. Ekkor történt ugyanis egybekelési ünnepélyt a ház bájos lánya Irma, ifj. Hegedűs Agoston pályavégzett papnövédekkel.

— Butorgyár Szatmáron. Amint velünk közlik, egy kassai vállalkozó Szatmáron butorgyárt létesít. A vállalkozó Avasfőfaluban gőzfűrésztelést állít fel, melyen Szatmár város erdeiben termelt farönköket fog feldolgoztatni és az így nyert butoranyagot a szatmári butorgyárban dolgozzák fel. A gyár egyelőre kétszáz munkást fog foglalkoztatni.

— Áthelyezett bírósági végrehajtó. Riedl Konrád volt mezőgazdasági járásbírósi végrehajtó új állását a napokban foglalt el N. Szőlősn.

— Kinevezés. Ugocsa tiszáninneni járásának utbiztosi állát a Ugocsavármegye alispánja Nagyfejő Kálmán nevezte ki.

— Veszedelmes játék. A mult heteken egy kiskupányi parasztagada házában történt. Az ember munkája után litott az erdőben, az asszony pedig rövid időre valamelyik szomszédnál tartózkodott, ma ukra hagyván két kis gyermekét, kik közül az idősebbik 6—7 év körüli lehetett. A szülők távozával a gyerekek az égő kályha körüli játszódoztak. Forgácsokat dugdostak a kályhába s mikor az meggyult, ismét kihúzták és egymásnak világítottak vele. Pajkosságában az idősebbik egyszer csak az ilyen égő forgácsot kevéssel fiatalabb testvékére dobta, mitől ruhája tüzet fogott. A megrémült gyerek látva csintevése következményét anyjátért futott. Mig azonban ez megérkezett volna s helyszínére már a segítség hiabavaló volt. Gyermekét a borzasztó égési sebekben — valósággal megszenesedve m. r. holtan találta.

— Ipari hitelszövetkezetek. A hegyvidéki miniszteri kirendeltség a felső vidéken újabb iparteleteket s ezekkel kapcsolatban a szükséges forgatókért biztosítása céljából ipari hitelszövetkezetek létesítését vette munkába. Ezen hitelszövetkezetek megalakítása-céljából dr. Horváth János, az országos központi hitelszövetkezet egyik osztályfőnöke bejárta az érdekelt községeket.

— A múlt évi kivándorlás. Washingtonban most készültek el a mult 1906. évi statisztikai adatok összeállításával s e szerint 1,215,684 ember vándorolt az elmúlt esztendőben Amerikába, vagyis az Egyesült Államokba. Az emelkedés az előző esztendővel szemben 159,746, vagyis 15 százalékos. Az 1904. esztendővel szemben azonban 65 százalékos. Mindebből kitűnik, hogy az 1906. esztendőben havonként átlag 101,307 ember vándorolt Amerikába a világ minden részéből az év utolsó hónapjában, vagyis dec. hónapban harárczontan csak pont a kivándorlók száma, amennyiben a hónapban „csak” 85466 kivándorló érkezett. Ezen az utolsó hónapban is Ausztria Magyarországot állt az első helyen, ahonnan 27,000 lélek érkezett, míg Oroszországból csak 2065, Olaszországból pedig 13031. Felhívón emelkedik a japánoknak Amerikába való vándorlása, úgy, hogy dec. hónapban például 3004 japán érkezett, míg az előző év ugyanazon hónapban csak 1028 jött. Európát a legtöbb kivándorló a brémai kikötőből hagyta el.

— **Megfagyott ember** Kedre virradóra Oroszvégen az országuton lévő kővácsmüh-ly előtt halva találták Lengyel János ódávidházi illetőségű lócai lakost. Einte gyilkosságot gyanítottak, mert a halott jómódu ember volt. De a vizsgálat és a bírói boncolás megállapította, hogy előtte való éjjel alaposan bepálítkázott s megfagyott.

— **Ipar termelő-szövetkezetek.** A hegyvidéki miniszteri kirendeltség az országos központi hitelszövetkezet kiküldöttjének közbejöttével újabban Alsóremetén, Bereg kövesden Beregkisfaludon kőszáron, Árdánházán pedig faipari termelő szövetkezeteket létesített. Ezen szövetkezetek keretében mint egy 200 ember talál egész éven át állandó keresetet. A szövetkezetek hatásköre állt működő telepek részére a megrendelés: kgyűjtését, valamint a készítmények értékesítését a kirendeltség végzi.

— **Vetőmagkiosztás.** A mezőgazdasági termékek fajtafeltámasztása és főleg a mesterséges takarmány termelés fokozása végett a kirendeltség 100 ezer korona értékű zabot, árpát, burgonya vető gumót, lóhere, komócsin és búkkönyvet magot oszt ki 30%-kal mérsékelt áron a hegyvidéki kisgazdak között. Az állami támogatás ezen akciónál 30 ezer koronát képvisel. A kiosztást a január 30-ig történt jelentkezések alapján fogják eszközölni.

— **Külföldiek bejelentésének ellenőrzése.** A külföldiek bejelentésére vonatkozó nyilvánosság vezetésének ellenőrzését a belügyminiszter külön közegekkel kívánja teljesíteni. Ezen okból a jelzett ellenőrzés foganatosítására Bereg- és Máramaros vármegyéi területén Munkács székhelyű belügyminiszter Römer Robert miniszteri titkár állandóan kirendelt.

— **Hány 48-as honvéd él még?** A „Hadsereg” című lap hivatalos kimutatást közöl arról, hogy a múlt év végén hány 48-as honvéd volt még életben. A kimutatás szerint egy tábornok (Görgey Artúr), 17 tisztsz. 675 főtiszt, 8715 altiszt és köz- honvéd él még a múlt év végén. Az özegekkel együtt ma 10 082-en élveznek még nyugdíjat az egyre kevesebbedő öreg hadfiak közül.

— **A nagylucskaiak birtokvásárlása.** Amint értesültünk, a hó 1-én és 2-án a földmivelségi miniszteriumban a hegyvidéki miniszteri kirendeltség és vármegyei alispánjának bevonásával ankét volt a nagylucskai uradalmi birtok megvásárlásának ügyében.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratos szobák. Részágyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

— **Egy munkás család pusztulása.** Megrendítő szerecsétlenség történt Iza családán Ugecsában Ceulyán György 28 éves gazdalkodó, február 20-án este, mielőtt aludni tért a kőcán levő bádó kályhát megrakva fival és azután ő és családja mélyen elaludt. A tűz nagy lánggal égett a kályhában közben egy szikra kipattant s ettől tüzet fogott a falóca. A tűz lassan terjedt, a szoba azonban hamar megtelt füsttel, amitől az alvók megfulladtak. Reggel a szomszédok mikor látták, hogy Ceulyánék házáján meg dél-e őt 10 óra tájban sem mutatkozik s neki, betörték a házba. Remélve látták ekkor, hogy Ceulyán, felesége és két gyermeke halva van. Ekkor már a szobában kevés füst volt. A tűz — miután a kőca elégett — elaludt. A szerencsétlen családot 22 óra nagy részvét mellett temették el.

— **Uj ügyvéd Halmiban.** Dr. Lázár Ferenc, a halmi társaság egyik fiatal kedvelt tagja ügyvédi vizsgálat az elmúlt héten egyhangú képesítéssel tette le Budapesten. Az új ügyvéd Halmiban nyit irodát.

— **Mozognak a pénzügyiek.** A pénzügyvizsgáló-égi fogalmazási tisztviselők helyzetük javítása érdekében mozgalmat indítottak. A mozgalmat a beregszászi tisztviselői kör kezdte s már az egész országban elterjedt. Mint hírlik, felhívást bocsátottak ki, amit egy országosan megtartani készülő kongresszus előtt fognak vita tárgyává tenni. A mozgalmat azonban mint olvastuk, felsőbb helyről leintették, ami által valószínűleg le kellett szerezniök s a mozgalom további folytatásáról is valószínűleg nem fognak mondani.

— **A posta- s távirat-küldőféle osztályai** immár végleg rendbe hozták. Eddig a távirat az emeleten volt, most az is a földszintre került. A pénzügyi palota felé néző két ablakos szoba a távirat helyisége, míg a többiek egymás mellett sorakoznak. Ez újabb elrendezés teljesen kielégíti a követelményeket s hasonló a nagy városok postahelyiségeihez. Ezzel kapcsolatban megemlíjük, hogy — értesülésünk szerint — a hivatalban a kassai posta- és táviratigazgató egy kiküldött tisztviselője rovincsolást tartott, s mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Got esmann Miksa** férfi és női divatru üzlete a piactéren, a Vasúti szálloda mellett, a legmodernebb követelményeknek megfelelően van berendezve.

— **A vidéki orvosok a betegségyézőpénztárak ellen.** A betegségyéző pénztárak ellen az orvosok országszerte állást foglaltak. Hír szerint rövid időn belül kitör az orvosok sztrájkja a pénztárak ellen. Az orvosok mindenütt követelik a szabad orvosválasztás életbejöttését, valamint az orvosi díjaknak méltányos megállapítását. Potom néhány garsért nem hajlandók kezelni és látogatni a betegségyéző pénztárak betegeit.

— **A gazdaközönség megtévesztését** czélozzák az idén (többnyire a morva plomok alatt szállított répmagokkal. Mint értesültünk a plomokra többnyire ez van ráírva: „Originalzüchtung Quedlinburg,” vagy „Original Norddeutsche Saat,” természetesen a termelő megnevezése nélkül, mert hi mis név nyomtása bünyvádi eljárást vonna magá után. A garda sohase tudhatja, hogy ily véletlen és egyenesen megtévesztésre irányuló plombok alatt mi relik és miféle magnak jutott birtokába. Ez alkalommal megemlítjük, hogy éppen a múlt napon fejtettük ki a takarmányrépmag természetére szolgáló anyagpák gondos megválasztásának és az impregnálásnak nagy jelentőségét. Most nyilatkozik az e tereen első korifeusnak eszmert Lihart György magyaróvári tanár is, ki a „Köztelek”-ben egy kérdésre azt feleli, hogy: „Az impregnált répmag, melynek elárúsításával hazánkban Mauthner Ödön „bpesti czég foglalkozik, már hosszú idő óta jó hírnévnek örvend; mert e mag gyorsan és egyenletesen kel ki s a repánóvénnyel gyorsabban és erőteljesebben fejlődik, ez olyan elvitathatlan tény, amelyet tagadni nem lehet.” Körülteintó és tapasztalt gazdunk különben ezt már nagyon jól tudja.

— **Fuifangos gondolat.** Néhány héttel ezelőtt három ismert dohány csempész Munkácson üzlet után nézett, azonban a szemfüles pénzügyőrök kettőt elcsíptek, a harmadik pedig érezvén a szömoü következtényit, a szomszédos Oroszvégebe menekült s ott dohány-készletét D. Gy. lakására bevívén a távollevő D. Gy. nejének azt mondta, hogy a csomagot terje küldte. Midőn a háznál a pénzügyőrök megjelentek, az asszony ugyanezen vallomást tette, sőt a mérleget is a háznál rejtette el. Most az ártatlan D. Gy. elen is díjamatlan van a jövedéki kiadásért az eljárás.

— **Miért ogy későn.** A szigetci anyósok bambalatainak örömlükben. Megtörtént a csoda, a vő elszalaszt anyósát. Az anyósok történetében pártit rikó események a

főrlőse egy elég fiatal anyós, aki beteges leányát fölülmulta szépségében. Nem csuda, ha a férj vonzódni kezdett anyósához. Eleinte csak titokban folyt a turbékolás, de a véletlen a titkot leleplezte. Ugyanis a férj am hites felesége egy reggel a piactérről hazatérve, anyját pongyolában és ferje karjai között abban a pillanatban lepte meg, mikor szerelmi vallomások között csókból olvadt össze a két szerelmes. A hites feleségben feltámadt a féltékenység. A bosszu hatalmas eszközével, a seprével elrakta csóktól még mámoros anyját. A mama sem azért volt kikapós, hogy hagyta volna magát. Előkeült és részt vett a harcban minden konyhai eszköz. A zürzavarban termézetesen ellillant a bűnös férj s csak akkor tért vissza, mikor az amazonok már élet-halál küzdelmet vívtak. Közbevette magát, mire a kimerült amazonok abbahagyták a harcot. Most folynak a béke-tárgyalások. Az eredményre legjobban az anyósok lesznek kíváncsiak.

— **Mindnyájunknak kell néha egy erősítőszert,** mert a folytonos munka fárasztó. Kitűnő erősítő szernek bizonyult a „Scott-féle Emulsió”, mely főleg csukamáj olajból áll, csak hogy igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió” minden gyógyszerboltban kapható.

— **Munkát és fáradságot** legjobban a szőlő fizeti meg. Természetesen csak akkor, ha az oltványok kiválasztása és beszerzése körül a legnagyobb óvatossággal járunk el. — A legjobb hírnévnek örvendő „Milleniumtelep” Nagyösz, Torontál megye, nemcsak teljesen megbízható, fajtiszta oltványokat szállít, hanem minden érdeklődőnek a szőlőszetre vonatkozólag készséggel szolgál utbaigazítással és műmellékletekkel diszitett magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főirjegyzékét ingyen és bérmentve küldi.

— **Miért hosszú a tél?** Egy felvidéki vasutas jegyezte fel ezt a párbeszédet, mely furcsa helyen folyt: egy dőcögő tehervonaton, két fékezőbódében. Csikorgó hidegben, köhögve cammog a tehervonat. A két fékező megfagyva kucorog a helyén. Megszólal az egyik: — Ma megint kegyetlen hideg van, komám, kifagy belőlem a szusz. Csónd. Az más megint megszólal: — Soká tart ez a cudar tél. — Ugy ke! annak lenni — mondja a másik — mert Kossuth Ferenc azt izente, hogy még e tél folyamán elintézi a mi fizetésrendezésünket. . . No már most az isten nem akarja meghazudolni Kossuth Ferencet, azért nyújtja a telet. . .

— **Szervezkednek a szobacikák.** Hja a nacsaságák csóválhatják a frufur fejüket; le kell nyelni a keserű pirulát. Az osztályharc sorompóba szólította a szakácsnőket és szobalányokat, azaz bocsánat: a házi munkásokat is. Nagváradon már megkezdtek a szervezkedést. Összejövettel rendeztek a Zöldfa fogadóba, ahol a természetes konyhai tündérek és a fitos, karesu szobacikák megvitatták az ő helyzetüket. Egyik szónokuk, aki különben igen tekintélyes terjedelmű szakácsné, haragosan villámlott a nacsaságák elldn akik nem veszik emberszámba v munkásajkat.]

— **Nézzétek meg a cselédtörvényt** — dörögte félelmesen — ott olvashatjátok, hogy a cseléd a család tagjának tekintendő. Ki tekint minket a család tagjának? — Az urfi — szaladt ki b száján egy kis szobalányok. A szónok erőteljesen hangsúlyozta a szervezkedés fontosságát s beszéde igen élénk visszhangot keltett. Határozatot egyelőre nem hoztak a házi munkások, de a jelekből kétségtelenül megállapítható, hogy legközelebb az összes cselédek béremelést fognak követelni.

FERENCZ JOZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— **Kártyajáték áldozata.** Zemplén Bodrogközről való egyik körjegyző Ungvárt időzvéen betért a Tulipán nevű kávéházba, ahol Stern Simon kávést, Krausz pincért és Grosz Lipót kereskedősegédet hazárdjáték mellett talált. Felhívásukra a jegyző is blattot vett s rövid négyóra alatt 560 korona pénzét elnyerték tőle. Feljelentést tett ellenük s a járásbíró a három kártyást hamisjáték gyanúja miatt letartóztatta. A beregszász törvényszék vádpanácsa azonban az eljárás folytatásának fentartása mellett őket szabad lábra helyezte.

— **Az árvédelem** megfelelő előkészítése végett a felső-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat teljes körületekintéssel tette meg a szükséges előkészületeket, beszerezte és helyre szállította az árvédelemhez szükséges anyagokat és szerszámokat és organizálta a műszaki és közgazdatsági szolgálatot.

— **Kedélyes utas.** A Kótaj felől jövő vonat utasai között nagy riadalmat okozott a vonat hirtelen megállása és egy ember rémes segélykiáltása. Fábr József ugyanis, hogy merészségét fitogtassa, a hátkocsi ajtajára ült s amidőn a motorvezető ezért megfenyegette, ő azt viszonozta is. A kedélyeskedésnek azonban megadta az árát, mert egy kanyarulatban kiesett. A hófúvásról lassan csuszott lefele s ez volt szerencséje, mert a gépész a menetet lassíthatta. A kocsi közé esett, azonban a futódeszka csak az orrát törte be.

A közönséges csukamájolaj

oly undorító szaga és izü, oly nehezen emészthető, hogy a gyermekek és érzékeny betegek részére sokszor szóba sem hozható, de az az óriási táp- és gyógyerő, melyet a csukamájolaj bebizonyult tartalmaz, ma már mindenkinek hozzáférhető, mert a „Scott-féle Emulsió” formájában a csukamájolaj teljesen meg van szabadítva undorító tulajdonságaitól. A „Scott-féle Emulsió” feltétlenül jó izü, könnyen emészthető és háromszor oly hatásos, mint a közönséges csukamájolaj. A „Scott-féle Emulsió” sohasem okozza a legcsekélyebb zavart sem és állandóan, szemlátomást a legkedvezőbb befolyást gyakorolja a szervezetre.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg bekioldése ellenében mintával szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”

BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCA 34

➡ Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. ➡
Kapható minden gyógyszerárban.

** Igen elegáns és célszerű bőrárak: női és férfi erszények, pénz, cigarette és szivartárcák kaphatók Gottesmann Miksa divatárú üzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Fogyasztási adóleszállítás.

Hosszas kunyorálás és tanácskozás után végre megtörtént az első határozott lépés, legalább Budapest székesfővárosban, az általános drágaság, első sorban a husdrágaság csökkentése iránt. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter leiratot intézett a főváros törvényhatóságához, melyben kijelenti, hogy átírt a pénzügyminiszterhez a fővárosi fogyasztási adók csökkentése dolgában és egyúttal átíratot intézett

a kereskedelemügyi miniszterhez az élő és levágott hus szállítási kedvezménye érdekében. Amíg a szerbiai határzár meg nem szűnik, más határos intézkedést, mint a fogyasztási adók leszállítását és a szállítási refakciákat nem tehetünk. A hus szállítása annak árát tetemesen megdrágítja, de sokkal súlyosabban érinti a fogyasztási adó, amely nemcsak a fővárosban, de országszerte megnehezíti a szegényembereknek a húselelem megszerzését. Ha nézzük az állami költségvetés bevételi kimutatását, akkor látjuk, hogy az állam legnagyobb jövedelmét a fogyasztási adók képezik, amelyek azon fillérekből kerülnek ki, melyeket polgár és munkás kénytelen elvonni a szájától. Sehol Európában nem találjuk párját a magyarországi adópolitikának, amely abban kulminál, hogy az élelmi cikkekre s hozzá a legnélkülözhetlenebbekre vetik ki a legmagasabb adókat. Állam és község valósággal versenyeznek egymással, hogy minél többet szorítsanak ki a mészárosokból és vendég-lősökből és ez a horribilis fogyasztási adó az okozója annak, hogy minden gyenge termés vagy akár gyenge takarmánytermés esetén a hus ára elviselhetetlen magasságra szökik.

Sehol Európában nem találjuk párját azoknak a vasuti kedvezményeknek, melyek a Mávon divatoznak. Refakciákat élveznek olyan cikkek, melyek éppenséggel nem képeznek közszükségletet. Ennek ellenében az élő és vágott hus szállítása alig részesül valamelyes kedvezményben — csak az, amely Bécs felé irányul.

Fején találta a szöveget Darányi földmívelésügyi miniszter, amidőn megtette a kezdeményező lépéseket a fogyasztási adók leszállítására és a hus szállítási kedvezmények megadására. Mind a kettő radikális cselekedet lenne, de kielégítő eredményt ezektől csak úgy várhatunk, ha a földmívelésügyi miniszter által megjelölt irányban minél hamarabb történik is valami. Ki gyorsan ad, kétszer ad! Ezt tartás szem előtt az intéző körök, ha komolyan akarják a husdrágaság megszüntetését. A pénzügyminiszteren és a kereskedelemügyi miniszteren van a sor, hogy sürgősen cselekedjenek, úgy, ahogy Ausztriában már cselekedtek is. Az osztrák kereskedelemügyi miniszter ugyanis elrendelte a múlt héten, hogy az osztrák vasutakon az élő és vágott hus szállítása további intézkedésig 25 százalékkal olcsóbban történjék. Nálunk nem 25 százalékos, hanem 50 százalékos tarifakedvezmény szükséges, hogy a hus árának csökkenése érezhető legyen. És amíg a pénzügyminiszter intézkedik, addig a városok is saját hatáskörükben sok mindent tehetnek a fogyasztási adó mérséklése tekintetében. A földoloz az, hogy mindenki komolyan fogja föl hivatását és segítse megoldani ezt az immár égetővé vált szociális kérdést.

Ilyenkor március fele . . .

Egy kis versnek ez volt a címe,
Sokat nem ért, rossz volt a ríme.
A versre, mondd, emlékszel-e?
Szívembe cseng, mint messze hangzó
Édes-kedves gyöngéd harangszó,
Ilyenkor március fele.

Jól emlékszem, mikor szavaltad,
Tüzes szavad, beszédes ajkad
Szint, illatot öntött bele.
Dicsérted a rimes beszédet,
Szóval tetszett nagyon tenéked
Ilyenkor március fele.

A tavaszi nap enyhe fénye
Reményt önt az ember szívébe,
S bohó játékot űz vele.
Bizony, bizony ez régi nóta,
Megujul már évezrek óta,
Ilyenkor március fele.

A bécetető még hóbelepte,
Mégis kibú a tarka lepke,
Kicsalja a tavasz szele.
S egy biztató szó, egy tekintet
Rabbá teszi már szíveinket
Ilyenkor március fele.

S oszt hirtelen hidegre fordul,
Eltűn a nap, sivit a szél zordul,
Szeszélyes március jele.
Elvész a lepke porba fagyva,
S a szív megtör, magára hagyva
Ilyenkor március fele . . .

Elmult tavasznak fénye, bája,
Szép csendbe, csendbe hull le rája
A mulás sárga levele.
Szétfoszlott álom, drága emlék,
Melytől megdobban a szívem még
Ilyenkor március fele.

Tavasz van újra, ámde néma
Piros ajkad. Nézd a poéma
Rossz rimekkel mos' is tele!
Már nem kell vers, sem az írója,
S a sorokat hiába rója
Ilyenkor március fele.

Költő, vigyázz tavaszkor egyre:
Ne adj napfényre, női kegyre,
Mert könnyen póruj jársz vele!
Alig süt a nap, bucsut inthet,
Gyorsan fordul a lánytekinthet
Ilyenkor március fele.

A vasuti étteremben „cabarett” daltársulat működik.

** Legujabb divatu férfi nyakkendők, dus választékban kaphaók Gottesmann Miksa divatárú üzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

Pletyka.

A napokban nagyobb társaság rándult át Munkácsról Beregszászba, vagy Beregszászból Munkácsra, a mint tetszik. A társaság két férjből, egy legényemberből és két csinos fiatal asszonyból állott. Az egyik asszonyka molett és barna volt, a másik ellenben karcsu és szőke. A társaság egyik város szállójában vett lakást.

Este a szállóban vacsorált a társaság és vidáman pezsgőzött. A negyedik üveg Törleynél már a cigány is közelebb húzódott és huzta a frissest, hogy majd leégett a körme. Az ötödik üveg pezsgőnél a molett és barna asszony férje elkurjantotta magát és konstaltta, hogy az élet nem ér semmit koccintás nélkül. A hatodik üveg Talizmán a karcsu

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvényt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjszai rezdést.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

és szöke asszony férjét szólaltatta meg, aki azt könyörögte az istentől, hogy bárcsak az az éjszaka szentgyörgynapig tartana.

A két fiatal asszony pedig nótázott, keccintott és ivott Csak a nőtlenség állapotú fiatalember ült csendesen az asztalnál és némán kesergett, miközben nagyokat ivott és a kezére támasztotta a fejét. A görbe est már a késő éjjeli órákba nyult. A pezsgős üvegek időközönként durrogtak, a cigányok még jobban húzták a tüzes nótákat, a társaság pedig a ricsaj tetőpontját érte el. Poharak röpködtek a levegőben és tizkoronások a cimbalom hurjai közé.

Éjjel után a fiatalember már nem bírta tovább. A fejét jobban és jobban húzta valami a föld felé. A szeméire pedig — úgy érezte — álom rehededik. Két pincér kitámogatta a fiatal urat és felsegítette a szobájába, ahol ruhástól a divánra dőlt. Néhány perc múlva az álom szétterített szárnyait a szeméin.

A megfogyott társaságot azonban nem zavarta a fiatalember angolos távozása. Ujjabb pezsgősüvegek kerültek az asztalra és folyt tovább a görbe est. Nemsokára a két asszony-nyal forogni kezdett a világ s otthagya duhajkodó férjüket, aludni tértek.

— Aludjunk együtt, proponálta a molett és barna.

— Jó lesz! hagyta rá a karsu és szöke. S benyitottak a 22-esbe. Amikor felsavarták a villamlámpát, meglepetve látták a fiatalembert.

— Hogy kerül ez ide? kérdezte a molett és barna.

— Bizonyára eltévedt, válaszolt a karsu és szöke.

— Ne költösködj fel, ugyis be van állítva, mondá a molett és barna.

— Nem veszedelmes, szökt a karsu és szöke.

Lefeküdtek s csakhamar egymásnak és az álmnak karjaiban pihentek. Reggelfélre halk kopogtatás hallatszott az ajtón. Egy bizonytalan hang roppant hamisan énekelte: — Nyisd ki babám az ajtót! No csak gyorsan!

Az ajtó azonban nem nyílt ki. A molett és barna asszonyka egyszerre hatalmas dörmöblésre ébredt fel. Gyertyát gyújtott, és úgy amint volt, az ajtóhoz ment.

— Ki az? kérdezte

— Én vagyok!

— Ki az az én? mindenkinek nem nyitom ki az ajtót.

— Én vagyok...

Az ajtó kinyílt s az egyik férj belépett. Első pillantása az ágyra esett s az eléje táruló látványra megnyugodott. Második pillantása azonban a divánra vetődött s erre a második pillantásra, mint a megsebzett orozlán ordított fel:

— Ki ez?!

— Látod, hogy az Alfonz! — mondta nyugodtan az asszony.

— Jól van! dühöngött tovább a férj. Majd holnap számolunk. Ezzel becsapta az ajtót és eltávozott.

Délben a társaság összejött az ebédnél és kezdetét vette a nagy, de kinos kihallgatás. A magát megcsaltnak hitt férj egy államügyész kegyetlenségével vallatta a feleségét, aki viszont cinikusan tagadott és mindenre megesküdött, ami szent, hogy Alfonz ur nem mozdult el a divánról. Hiábavaló volt azonban minden tagadás. A férj nem nyugodott meg. Ebéd után eltávozott, felült a vonatra, haza ment és válni akart, de este az asszony haza jövén, meggondolta mégis a dolgot.

A Talizmán ezuttal majdnem nem volt talizmán.

4854/1906 tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ilosvai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Neuman Mózes boródi lakos végrehajthatónak — Hleba Iván feketepataki lakos végrehajthatást szenvedő elleni 182 korona 52 fillér tőkekövetelés s jár iránti ügyében az ilosvai kir. járásbírósa tetületén levő Feketepatak község határában fekvő a feketepataki 5. sz. tjkvben A. I. 28, 50, 52, 60, 64, 178, 384. hrsz. alatt foglalt Hleba György, Hleba Mihály, Hleba Anna, Dankanics Ivánné nevében álló 13/18 ad részére 828 korona, — az u. o. 54. sz. telekjegyzőkönyvben, A I. 133. hrsz. alatt foglalt Hleba Iván nevében álló 6/18 ad részére 192 korona.

Az u. o. 69. sz. tjkvben A. I. 66, 70, 73, 243, 274. hrsz. a. foglalt adós Hleba Iván és nem adósok Pinzenik András, Hleba György, Barkovics Hermann nevében álló ingatlanra az 1881. évi LX. t. cz. 156. §. a. pontja alapján egészben 264 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az ezen telekjegyzőkönyvben C. I. sorsz. a. Jaovits Éva Hlebáné javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásával az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1907. évi április hó 3-ik napjának d. e. 10 órájkor Feketepatak község házában megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverési kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy másfélannyi értékű óvadékpapírban a kiküldött kezéhez bánatpénzzel letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bírósági letétbe adását igazoló szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Ilosva, 1907. évi január hó 2-án.
Az ilosvai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Densz Sándor
kir. aljárásbíró.

1499/1907. tkvi sz.

Csatlakozási kérvénye a beregmegyei gazdasági banknak Ujvári Bertalan és társai elleni végrehajthatási ügyében.

Végzés.

Amennyiben Ujvári Bertalan végrehajthatást szenvedő ellen, a beregmegyei 4020 sz. tkvi ingatlanra Gáthy Zsigmond végrehajtható követelésének behajtása céljából a telekkönyvi bejegyzés szerint kielégítési végrehajthatás van már folyamatban, sőt 9847/1906. tkv. sz. alatt az árverés is elrendeltetett az 1881 IX. t. cz. 166. § a alapján a beregmegyei gazdasági bank végrehajthatónak 54 korona tőke, ennek 1906. december 18 től 6% kamata, 1,5% váltódíj, 41 korona 20 fill. végrehajthatási és 7 korona ezennel megállapított költség követelés kielégítése végett Gáthy Zsigmond beregmezyi lakos korábbi végrehajthatóhoz való csatlakozása kimondatik.

Miről, 1. Dr. Kabácsi Viktor ügyvéd, 2. Dr. Klein Jenő ügyvéd, 3. Ujvári Bertalan, 4. Balla Flóra, 5. kyalai járásbírósa póthirdetménynyel Beregszászban értesítetnek.
Beregszász, 1907. március 1-én a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Szilágyi,
kir. törv. bír.

A beregszászi kir. törvényszék mint tkvi hatóságtól

1499/1907. tkvi sz.

Póthirdetmény.

A beregszászi királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Gáthy Zsigmond beregszászi lakos végrehajthatónak Ujvári Bertalan beregszászi lakos végrehajthatást szenvedett elleni 85 korona s járuléka iránti végrehajthatási ügyben 9847/906. tkv. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a beregszászi 4020 sz. tkvi, 1287. b. hrsz. egész ingatlanra 576 korona kikiáltási árban a királyi törvényszék árverelő helyiségében 1907. évi március hó 20-ik napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés az 1881. IX. t. cz. 167. §-a alapján a beregmezyei gazdasági bank végrehajtható érdekében is 54 korona tőkekövetelés s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Beregszász, 1907. március hó 1., a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Szilágyi,
kir. törv. bír.

Legjobb a maga nemében a

„Ceres“-
étel-zsir

friss kókuszdiókból!

Schicht György. „Ceres“ tápszerművek osztálya Aussig E/m.

„ANGYAL“ gyöngyvirág-crém.

Hozzávaló szappan ára 1 korona.

„ANGYAL“ GYÖNGYVIRÁG-CRÉME Kapható: **Reichard Jenő****Szeplőt, májfoltot**

és mindennemű arctisztatlanságot pár nap alatt eltüntet az

a bőrnek fehér, üde színt kölcsönöz.

„Agyal“ Gyógy-szertára. Beregszász (Bocskai-utca.)

„ANGYAL“ gyöngyvirág-crém.

Gyöngyvirág hölgypor ára 1 kor.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle Pémetefü cukorkánál**.
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félet** kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van.
I doboz 60 fillér.
Csak **RÉTHY-félet** fogadjunk el!

DUNKEL V. K.
felsőmagyarhoni első parkettgyár és gőzfűrésztárs. **KASSÁN.**
Ajánlja kitűnő tölgyfából készült, sokszorosán kitértetett **parkettáit**,
ugyanevezett amerikai, tömör és berakott kockáit **jutányos árak** mellett.
A lerakás kívánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik.

Köhögés!
Aki ezt figyelembe nem veszi saját testi épsége ellen vétkezik!
Kaiser Mell-Karamellái
* a három fenyővel. — Orvosi szak- *
* tekintélyek által kipróbálva, aján- *
latos köhögés, rekedtség, hurut elnyálkásodás és gégehurut ellen.
4512 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja, hogy beváltják amit ígérnek.
* 20 és 40 filléres csomagokban *
* kapható: Reichard Jenő gyógyszer- *
szertárában Beregszászon.

PÉNZT tisztviselőknek kezes nélkül is $6\frac{1}{2}\%$, 1000 koronától havonta 7 korona 20 fillér fizetendő. — Földbirtokra $4-4\frac{1}{2}\%$ -os II. helyre cirka 6% -ra, az érték 75% -áig. — Személyhitel 500—5000 koronáig 5 évi lefizetésre diszkrét és gyorsan kieszakozól minden előzetes költség nélkül
— **WINKLER MÓR, Beregszász.** —

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a **kiadóhivatal**
Engel Jenő könyvkereskedése

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.
— **AZ APRÓ HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.** —

Hirdetések felvételnek a **kiadóhivatalban**
Engel Jenő könyvkereskedése

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára **3 fillér**, vastagabb betűből **6 fillér**. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánlkozó apró hirdetés 20 szóig **50 fillér**, minden további szó **3 fillér**.

A Hoffer és Schrantz gépgyár egyedüli képviselője.

Elsőrendű államilag blombázott és blombázatlan arankamentesített

lóhere és □ □ □ □ □ □

□ □ □ **luczernamagvak,**

és más mindennemű csiraképes vetőmagvak. — Kitűnő minőségű háromoldalas

□ □ **perzselt szalonna kapható** □ □

készpénz-fizetés mellett és váltó ellenében **Blau Testvéreknél, Beregszász.**

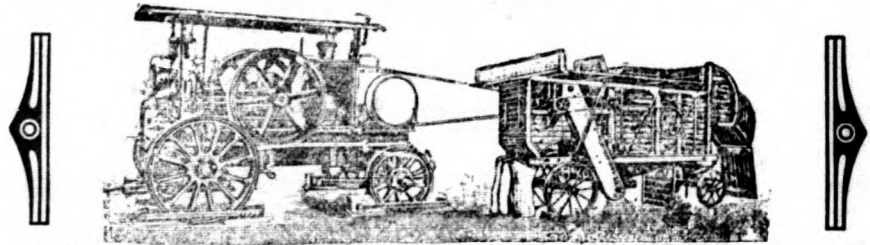
„Klotild” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság egyedüli képviselője.

A legjobb mezőgazdasági gépek forrása.

Olcsó és eredményes műtrágyák.

! Ajánlom cséplési és gazdasági célokra minden motorokkal szemben a legjobban bevált !

szívógáz-, benzin- és nyersolaj- motoraimat.

Ipari és malomhajtásra a legolcsóbb üzem. — Kedvező fizetési feltételek.

KRAMMER EDE

Budapest, Szondy-utca 11.

Árjegyzékkel, valamint költségvetéssel ingyen szolgálok.

A legüröbb kényelemmel berendezett szobák.

Mult hc 22-én átadtam a forgalomnak a legmodernebb igényeket is kielégítő

„Royal” kávéházamat
„Royal” éttermemet
„Royal” szállodámat

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri
Steinberger Bertalan

tulajdonos,

==== **Beregszász, Verbóczy-tér.** ====

Mérsékelt árak.

A vidéki vendégek fogatának kényelmes helye.

Tájas nagyterem, balkon, mulatószék, gyűlőszék tartására.